

Voorlichtingstekst voor artsen inzake de inwerkingtreding van artikel 10a lid 1 Wet op de lijkbezorging.

Van: de verantwoordelijke departementen van Binnenlandse Zaken, Justitie en VWS.

Datum: 22 december 2009

Voorlichting wijziging van de Wet op de lijkbezorging

Op 1 januari treedt de wijziging van de Wet op de lijkbezorging (Wlb) in werking (zie Staatsblad 2009, 501). Wat verandert er allemaal? Hierover wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in januari een circulaire verspreid. Uit de evaluatie van de Wlb bleek de noodzaak deze wet te moderniseren. Daarnaast is in de wet de mogelijkheid geschapen voor een apart onderzoek naar de doodsoorzaak bij onverklaard overlijden van minderjarigen; dit onderzoek wordt in het veld het NODO-onderzoek genoemd. De invoering van dit onderdeel geschiedt pas als de voorbereiding in het veld helemaal rond is.

Omdat de invoering van de NODO-procedure nog niet voldoende gereed is om de daarop betrekking hebbende artikelen in werking te kunnen laten treden, zijn die artikelen uitgezonderd.

Op 1 januari treedt wel artikel 10a lid 1 van de Wet op de lijkbezorging in werking. Hierin is het volgende opgenomen: *"Indien de schouwing, bedoeld in artikel 7, eerste lid¹, een minderjarige betreft en is verricht door de behandelende arts, geeft deze een verklaring van overlijden slechts af na overleg met de gemeentelijke lijkschouwer."*

Deze inwerkingtreding wordt door de Ministers van Justitie, van Volksgezondheid Welzijn en Sport, en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als zeer gewenst geacht, omdat in de Tweede Kamer nadrukkelijk de wens is uitgesproken dat meer aandacht besteed dient te worden aan het overlijden van minderjarigen. Zou artikel 10a, eerste lid, niet in werking treden, dan zou er op dit punt vooralsnog helemaal niets veranderen.

Bij het overlijden van een minderjarige moet de behandelend arts vóór het afgeven van de verklaring van overlijden contact opnemen met de gemeentelijk lijkschouwer. Onder het regime van de oude wet moest de behandelend arts slechts contact opnemen met de lijkschouwer als hij twijfelde aan een natuurlijke doodsoorzaak. In de nieuwe situatie moet die arts dus steeds eerst met de lijkschouwer overleggen voor hij een verklaring van overlijden mag afgeven. De behandelend arts moet de lijkschouwer informeren over zijn mening ten aanzien van de doodsoorzaak van de overleden minderjarige. Daarbij moet de gemeentelijk lijkschouwer nagaan of de overtuiging van de behandelend arts in deze overeind kan blijven. Bovendien zal de arts dan moeten aangeven op welke gronden hij tot zijn overtuiging is gekomen en desgewenst zijn overtuiging aan het gemeentelijk lijkschouwer opmerkt toetsen, zodat hij daarin wordt gesterkt dan wel tot het besluit komt dat het beter is de zaak over te dragen aan de gemeentelijk lijkschouwer. Te allen tijde blijft het daarbij de eigen beslissing van de behandelend arts of hij de verklaring van overlijden afgeeft.

Hiermee is gewaarborgd dat de behandelend arts niet volledig zelfstandig kan concluderen tot de afgifte van een verklaring van overlijden; het verplichte karakter van dit contact verlost de behandelend arts van het dilemma of hij al dan niet contact zal zoeken. Voor het overige verandert er niets. Indien de behandelend arts de overtuiging heeft dat het een natuurlijk overlijden betreft gelet op de voorliggende ziektegeschiedenis van de overleden minderjarige, geeft hij de verklaring van overlijden af, na contact met de lijkschouwer.

Indien de behandelend arts niet de overtuiging heeft dat het een natuurlijk overlijden betreft, zal de lijkschouwer al of niet na een schouw de verklaring van overlijden afgeven óf verslag uitbrengen aan de Officier van Justitie. Op dit punt is de wet ook niet veranderd.

• ¹ Artikel 7 lid 1 Wlb: "Hij die de schouwing heeft verricht geeft een verklaring van overlijden af, indien hij ervan overtuigd is dat de dood is ingetreden ten gevolge van een natuurlijke oorzaak."